

*A Magyar Vendéglátók Ipartestületének
Etikai Kódexe*

**„Vendégül látni valakit annyi, mint felelősséget vállalni
jólétéről mindaddig, amíg fedelünk alatt marad”**

(Brillant Savarin)

1 Tartalom

1	Tartalom	2
2	Bevezetés.....	3
3	Alapelvek	3
4	Általános rendelkezések.....	4
4.1	A Kódex hatálya	4
4.2	A Kódex és a jogrend viszonya	4
4.3	Kapcsolat a vállalkozások és szakmák etikai kódexeivel	4
5	Általános irányelvek	4
6	Szakmai és gyakorlati irányelvek	5
6.1	Az erkölcsös vállalkozó	5
6.2	A vendéglátás szakma követelményei a dolgozókkal szemben	5
6.3	A vendéglátás szakma kötelezettségei munkavállalóival szemben.....	6
6.4	A vendégek irányában tanúsítandó elvárható magatartás szabályai.....	7
6.5	A szállítókkal fennálló kapcsolat követelményei	9
6.6	A konkurenciával kapcsolatosan követendő magatartás irányelvei	9
6.7	A vállalkozói munkával összefüggő egyéb kapcsolatok.....	10
6.8	A Magyar Vendéglátók Ipartestületének tagjaira vonatkozó elvárások	12
7	Hatályba lépés	13
7.1	Eljárási szabályok.....	13
8	Etikai Bizottság eljárási szabályzatának alapelvei.....	14
8.1	Az Etikai Bizottság hatásköre és illetékessége.....	14
8.2	Az Etikai Bizottság eljárásának kezdeményezése	14
8.3	A vizsgálóbiztos.....	15
8.4	Az Etikai Bizottság tárgyalásának előkészítése	15
8.5	Az Etikai Bizottság tárgyalása	16
8.6	Összeférhetetlenség	17
8.7	Az Etikai Bizottság határozata	17
9	A vendéglátás tízparancsolata.....	19

2 Bevezetés

Az emberekkel való érintkezés, kapcsolattartás általános formában is sajátos követelményeket támaszt velünk szemben. Különlegesen nagy felelősség hárul tehát azokra, akik a vendéglátás és az idegenforgalom területén dolgoznak. Egy adott ország megítélése nagy mértékben függ attól, hogy a vendéglátásban és az idegenforgalomban dolgozó szakemberek hogyan viselkednek a vendéggel és egymással szemben. Az évszázadok során kialakultak az etikai szabályok általános formái, az utóbbi évtizedekben pedig létrejöttek az üzleti etika speciális formái is. Ebben a szellemben munkálkodva az üzleti filozófia erkölcsi tartalmát is hordoz.

A gazdasági élet területén nem lehet minden cselekvést kizárólag jogi eszközökkel szabályozni. Az etikai alapon elkövetett vétiségek szankcionálására nincs meg a jogi lehetőség, emiatt csak a szakmai és a társadalmi nyilvánosság ítélete lehet hatásos. Amennyiben a vállalkozók tekintettel vannak a partnereik érdekeire, ha a vendéget megfelelő módon szolgálják ki, ha nem csapják be inkorrekt számlával, nem csalnak az anyaghányaddal és a méréssel, ha nem rontják a minőséget, ha működésükkel nem okoznak károkat a természetben és környezetükben, akkor ezzel önmagukat és a társadalmat is súlyos konfliktusoktól mentesítik. A szükséges etikai magatartás hiányában a társadalom megítélése hátrányos, ami negatív hatással van a gazdasági és az üzleti életre egyaránt.

Magyarországon a jelenleg is folyamatosan változó társadalmi és gazdasági körülmények számos etikátlan magatartási formát hoztak a felszínre. Ez a jelenség súlyosan rontja azoknak a kollégáknak a hitelét, akik becsületesen kívánnak élni és dolgozni. Az Etikai Kódex szerinti működés támogatja a piacon maradás feltételeit és elősegíti egy tisztességes verseny kialakulását.

3 Alapelvek

(1) Az Etikai Kódex fő feladata, hogy irányelveket szabjon, és útmutatást adjon a gazdasági élet különböző területein dolgozó emberek (tulajdonos, vezető, alkalmazott) tevékenységére, viselkedésére.

(2) A dokumentum értékét nagyban növeli, ha az érintettek a benne foglalt szabályokat önkéntesen érvényesítik, és a jóváhagyott dokumentumokat nyilvánosságra hozzák.

(3) Ahhoz, hogy az Etikai Kódexet elfogadjuk és alkalmazzuk, szükséges az irányelvek tisztázása, és azok maradéktalan elfogadása.

(4) Az erkölcsi szabályok csak kötelezettségeket ismernek, ennek ellenére a viszonzás – etikai értelemben – természetesen fennállhat. Ilyen formán az Etikai Kódex általános vezérmondata lehet Voltaire etikáról alkotott definíciója:

„Úgy viselkedj másokkal, ahogy szeretnéd, hogy mások veled viselkedjenek”

4 Általános rendelkezések

4.1 A Kódex hatálya

A Kódex hatálya a Magyar Vendéglátók Ipartestületének tagjaira terjed ki. A gyakorlati alkalmazásban a Kódex hatálya érvényesül a gazdálkodó szervezetek vezető állású alkalmazottaira és mindazon természetes személyekre, akiknek eljárása a tag eljárásának minősül. Az Ipartestület tagjai vonatkozásában a Kódexet az Etikai Bizottság munkájában érvényesíti. Az Ipartestület tagjai ismerjék meg a Kódexet abból a célból, hogy tevékenységükben az itt lefektetett elveket és normákat érvényesítsék. A Kódex megismerése egyben kifejezi azt is, hogy az Ipartestület tagjai alávetik magukat a Kódex előírásainak.

4.2 A Kódex és a jogrend viszonya

A vállalkozók tevékenységük során jogkövető és jogtisztelő módon kell, hogy eljárjanak. Mindazokban a kérdésekben, amelyeket jogszabályok nem rendeznek, illetve nem tiltanak, a Kódex erkölcsi normái, valamint a kialakult gyakorlat és szokások alapján kell eljárni. A Kódex nincs ellentétben a jogrenddel, követi a közösségi érdekek figyelembevételével kialakult szokásokat. Ha a vállalkozóknak kétségük merül fel a helyes magatartást illetően, akkor a Kódex az irányadó. A jogkövető magatartást, mint minimális erkölcsi követelményt kell tekinteni.

4.3 Kapcsolat a vállalkozások és szakmák etikai kódexeivel

Az egyes szakmai szervezetek, érdekcsoportosulások és jellegzetesen a nagyobb vállalkozások gyakran alkotnak maguk is etikai kódexeket, magatartási útmutatókat és más, erkölcsi követelményeket megfogalmazó dokumentumokat. Ezek a megoldások kívánatosak, hasznosak, mert szolgálják a tisztességes vállalkozások ügyét. A Magyar Vendéglátók Ipartestülete a saját etikai munkájában elismeri és elfogadja, ha a vállalkozók szűkebb közösségük vagy vállalkozásuk lefektetett normái szerint járnak el, amennyiben ezek nem kerülnek ellentmondásba a Kódex-szel.

5 Általános irányelvek

(1) Az üzleti tevékenységet folytató jogi személy, személy, és egyéni vállalkozó (továbbiakban vendéglátó vállalkozó) önkéntesen elfogadja, hogy az üzleti tevékenységét a jelen Etikai Kódexben meghatározott normák megtartása mellett folytatja. Elfogadja továbbá, hogy az üzleti tevékenység során tapasztalt etikátlan magatartás elbírálásánál a Magyar Vendéglátók Ipartestülete Etikai Bizottsága a jelen Etikai Kódex irányelveit alkalmazza a vonatkozó törvények megtartása mellett.

(2) A vendéglátó vállalkozó a Magyar Vendéglátók Ipartestülete Etikai Bizottságának döntéseit önkéntesen elfogadja, és az Etikai Bizottság által adott figyelmeztetést magára nézve kötelező érvénnyel elismeri. Elfogadja továbbá, hogy az Etikai Bizottság ajánlásait megszívleli, figyelembe veszi, és üzletét a továbbiakban a döntés szellemében vezeti.

(3) A vendéglátó vállalkozó üzleti tevékenységét a kölcsönös együttműködés szellemében köteles folytatni úgy, hogy az ne legyen ellentétben az üzleti erkölcs és tisztesség követelményeivel, valamint az általánosan elfogadott üzleti szokásokkal.

(4) Az üzleti tisztességbe ütköző magatartás, etikai szempontból akkor is elítélendő és orvoslásra irányuló bírálatban részesítendő, ha az adott magatartás jogszabályi előírást nem sért.

(5) A vállalkozások egyszerre három követelménynek kell, hogy eleget tegyenek. Érvényesíteni kell saját üzleti érdekeiket, másrészt jogkövető és jogtisztelő módon kell eljárniuk (ideértve a személyiségi jogok tiszteletét is), harmadrészt be kell tartaniuk az erkölcsi normákat. A Kódex kifejezi, hogy ez a hármas követelmény egyidejűleg és egyetemlegesen érvényes, nem lehet még időlegesen sem valamely szempontot a többi rovására érvényesíteni.

6 Szakmai és gyakorlati irányelvek

6.1 Az erkölcsös vállalkozó

A vállalkozások általános erkölcsi követelményei:

- a vállalkozó köteles lelkiismeretesen és szakszerűen eljárni,
- írásban vagy szóban vállalt kötelezettségeit teljesíteni,
- jó szándékú és jóhiszemű üzleti magatartást tanúsítani,
- tevékenységét partnereivel a kölcsönös együttműködés szellemében folytatni,
- eszközeit munkája elvégzéséhez megfelelő állapotban tartani,
- alkalmazottait és más munkavállalóit méltányosan és igazságosan foglalkoztatni,
- megbízhatóan viselkedni, partnerei figyelmét kapcsolatukban a lényeges körülményekre felhívni,
- a vendégek, fogyasztók igényeit kielégíteni és elégedettségét megszerezni,
- a vállalkozói munka során mindig tiszteletben tartani a természeti és társadalmi környezetet.

6.2 A vendéglátás szakma követelményei a dolgozókkal szemben

(1) Alapvető szabály, hogy az embereket jó és rossz tulajdonságaikkal együtt kell elfogadnunk, viszont célunk az legyen, hogy ezeket a rossz tulajdonságokat személyes jó példamutatással csökkentjük. Egy vendéglátó üzlet szolgáltatásainak színvonalán, dolgozóinak viselkedésén, szakmai rangján visszatükröződik, milyen erkölcsi tudattal, szakmai felkészültséggel bír az a tulajdonos, aki az adott üzletet irányítja. A személyes példamutatás mintaértékűvé válik a dolgozók, de még a vendégek körében is.

(2) Fontos, hogy a tulajdonos, a vezető, és a munkatársak, dolgozók rendelkezzenek azokkal az alapvető tulajdonságokkal, melyekkel igényesen meg tudnak felelni a magasabb szintű elvárásoknak.

Ezek a főbb tulajdonságok:

- szakmai iránti alázat

- lelkiismeretesség	- jellem
- becsületesség	- szakmaszeretet
- udvariasság	- figyelem
- előzékenység	- tapintat
- fegyelmezetttség	- pontosság
- felelősségérzet	- kötelességtudat
- önuralom	- türelem
- szerénység	- kulturáltság
- szakmai tudás	- idegen nyelvek ismerete

(3) Megjelenésben, öltözködésben legyünk mindig tiszták, ápoltak. Az üzlet dolgozói viseljenek formaruhát, ami lehet általános, vagy egyedi. Ez nem csak higiéniai követelmény, hanem esztétikai szempont is.

(4) Kerülendő az ékszerek túlzó és hivalkodó viselése. Ezt követeljük meg az alkalmazottaktól is.

(5) Kerülendő a szélsőséges frizura, hajszín, hosszú köröm, és a testékszerek viselése is.

6.3 A vendéglátás szakma kötelezettségei munkavállalóival szemben

(1) Az alkalmazottakat az emberi méltóság tiszteletben tartásával, személyiségi jogaik tiszteletben tartásával kell foglalkoztatni.

(2) Az alkalmazottak javadalmazásának méltányosnak és igazságosnak kell lennie.

(3) Az alkalmazottak megkülönböztetése csak a munkavégzéssel összefüggő feltételek (gyakorlat, képzettség, teljesítmény stb.) megléte, teljesítése alapján fogadható el.

(4) Az alkalmazottaknak lehetőséget kell biztosítani, hogy érdekeik képviselőjében és védelmében szót emelhessenek.

(5) A munkahelyek egészségesek, biztonságosak és kulturáltak legyenek.

(6) A munkaadók gondoskodjanak arról, hogy munkavállalóik képzettsége, felkészültsége megfelelő legyen a rájuk bízott feladatok elvégzéséhez.

(7) A munkavállalóktól és munkaadóktól kölcsönösen elvárható, hogy lojálisak legyenek egymáshoz, vegyenek részt kölcsönös problémáik megoldásában.

(8) A hatóságok és egyben a partnerek félrevezetésének minősül, ha a telephelyek, székhelyek, tevékenységi körök, vezető tisztségviselők gyakori változtatásával követhetetlen állapotok alakulnak ki, a vállalkozó utolérhetetlenné vagy követhetetlenné igyekszik válni.

(9) A vendéglátó vállalkozónak legyen erkölcsi kötelessége az ifjú szakemberek képzésében való részvétel, valamint dolgozóinak folyamatos szakmai továbbképzése.

6.4 A vendégek irányában tanúsítandó elvárható magatartás szabályai

(1) Az étlap szerkesztésénél minden esetben az ételek és italok mellett jobb oldalon fel kell tüntetni azok fogyasztói árát.

a) Célszerű az ételek rövid leírását is közzétenni, hogy a vendég a fantázianevek mögött rejlő fogásokkal tisztába kerüljön.

b) Az étlapot idegen nyelven is rendelkezésre kell bocsátani.

c) Az étlapon fel kell hívni a figyelmet azon ételekre, melyek allergén alapanyagot (például olajos magvak, tej, tenger gyümölcsei, stb.) tartalmaznak.

(2) A felszámított árak álljanak arányban az üzletben nyújtott szolgáltatás színvonalával, az üzlet felszereltségével, a teríték és az üzlet berendezésének minőségével.

(3) Egyértelműen jelölni kell az étlapon, hogy az adott fogás körettel, vagy köret nélkül kerül felszolgáltatásra, és a köretet a megadott fogyasztói ár tartalmazza-e, illetve az adott vendéglátó üzlet számít-e fel szervizdíjat, és ha igen, annak pontos mértékét.

(4) A vendéglátó vállalkozó lehetőségei szerint törekedjen a korszerű táplálkozási igények kielégítésére, saját választékának állandó bővítésére, korszerűsítésére. Ez a sokszínűség biztosítja, hogy a vendég megtalálja a számára legmegfelelőbb ételeket és italokat.

(5) A kínálat kialakítása csak olyan termékekre és szolgáltatásokra irányuljon, melyek teljesítése minden körülmények között biztosított.

(6) A kereskedelmi tevékenységet is folytató vendéglátó vállalkozások esetében csak jó minőségű, megbízható, biztonságos termékeket és szolgáltatásokat szabad csak kínálni és forgalomba hozni, ezekről megfelelő tájékoztatást kell adni és mindezekért a vállalkozóknak felelősséget is kell vállalniuk.

a) A vendégek igényeinek kielégítésére indokolt az eladást megelőző tájékoztatások és az eladás utáni szolgáltatások mind szélesebb körét megszervezni.

b) A termék kiszerezése, csomagolása még fizetett reklám célból sem tartalmazhat olyan utalást, mely nem az adott termékre vagy sajátosságaira utal, nem lehet összetéveszthető vagy megtévesztő más, ismert termékkel, gyártóval vagy forgalmazóval.

c) A vendégeket megillető tájékoztatást jól látható és hozzáférhető helyen és módon kell közreadni és az abban foglaltak szerint kell eljárni.

d) A vendégek érdekében a termékekhez kapcsolódva fel kell tüntetni, hogy a termékek milyen szabványok és előírások szerint készültek.

e) Az eladás, az esetleges engedmények módjáról információt kell adni, mint pl. időszakos árleszállítás, kiárusítás, végkiárusítás, leértékelés, készletcsökkentés, maradék eladás, felszámolási árverés, stb., és lehetőség szerint utalni kell az okokra is.

f) Utalni kell arra, hogy a szokásostól eltérő forgalomba hozatal vagy az árcsökkentés milyen összefüggésben van a termék használhatóságával, minőségével vagy a kapcsolódó szolgáltatásokkal.

(7) A közönségkapcsolatokban (PR), reklámban a vevők tisztességes, a lényeges összefüggésekre kitérő tájékoztatása elvárható.

a) Tilos a termék vagy szolgáltatás kelendősége érdekében a fogyasztókat megtéveszteni, ideértve a hiányos tájékoztatást vagy a jellegzetességre utaló alaptalan vagy hiányos árjelzést. A túlzó, alaptalan összehasonlítást tartalmazó reklám megtévesztésnek minősül.

b) A reklámban mások nevesített szolgáltatásaihoz vagy áruhoz képest előnyökre hivatkozni nem megengedett - kivált ha annak nincs valós alapja - még akkor sem, ha az pl. csak a szélesebb választékra vagy a kedvezőbb feltételekre utal.

c) Nem megengedhető olyan szolgáltatások vagy termékek hirdetése, amihez nem lehet hozzáférni, illetve közölni kell a korlátozások természetét is.

d) Az üzleti partnerek, különösen a vendégek, vevők, megrendelők számára fontos információkat nem szabad elhallgatni; a vállalkozó szolgáltatásait és termékeit illetően tájékoztatási kötelezettséggel tartozik. Különösen fontos az árákról és az áralkalmazási és fizetési feltételekről szóló tájékoztatás, amelynek teljes körűnek kell lennie.

e) Szolgáltató vagy kereskedelmi egységekben, szálláshelyeken, ahol ügyfél vagy vendégforgalom is van, csak olyan szolgáltatások vagy áruk ismertetése megengedett, amelyekhez a helyszínen hozzá lehet jutni, vagy az ismertető utal a beszerzési helyekre.

f) A személyes eladás és vásárlás ösztönzés, az ügynöki értékesítés keretében az értékesítő személynek kell mindazokat a tájékoztatási kötelezettségeket teljesíteni, ami a forgalomba hozó vállalkozó feladata.

g) Az egészségkárosító, veszélyes vagy veszélyt keltő, illetve más felhasználói kockázattal járó áruk és szolgáltatások esetén ezen tényekre fel kell hívni a figyelmet.

h) A játékszenvedélyekre alapozó hirdetésekben és forgalmazásokban utalni kell a nyeremények értékére, természetére és a nyerési esélyekre is. A nyereményjátékokat, sorsolásokat közjegyző és a nyilvánosság bevonásával indokolt lefolytatni.

i) Megtévesztésnek minősül, ha a jogszabályok vagy hatósági engedélyek egyedi, félrevezető értelmezésére alapozva olyan terméket vagy szolgáltatást hoznak forgalomba, amelyre a jogszabály vagy a hatósági engedély nem ad lehetőséget. Különösen erkölcsstelen olyan, a vendégek többsége

által át nem látható jogi konstrukciók kínálása, amelynek alkalmazásával a vendéget veszélybe sodorják, vagy részére előre nem látható hátrányt okoznak.

j) Megtévesztésnek minősül, ha különösen kedvező szolgáltatás vagy alkalmi vásárlási lehetőség hamis látszatát keltik, az alkalmi árengedmények mértékében nem a valóságosan érvényesített árhoz mért csökkenést mutatják ki.

6.5 A szállítókkal fennálló kapcsolat követelményei

(1) A szállítók, alvállalkozók, és más, a vállalkozóval kapcsolatban álló piaci szereplők a kölcsönös egyenjogúság alapján működjenek együtt. A számlákon szereplő fizetési határidőket be kell tartani.

a) Az eladó, szállító pozícióban lévő gazdálkodó szervezetek és vállalkozók a vásárlók pénzügyi erejét és lehetőségeit ugyanolyan mérlegelési elvek szerint ítélik meg, mint amire saját vásárlásaiknál is igényt tartanak.

b) A beszállítókkal való kapcsolatokban figyelembe kell venni a kölcsönös érdekeket és lehetőségeket, és azokat méltányolni kell. A beszállítók vannak a leginkább kitéve az erőfölény alkalmazása veszélyeinek, ezért az ő részükről várható leginkább ennek etikátlan megelőzése vagy kompenzálása. Ezek többnyire tisztességtelen műveletek, mint megvesztegetés, személyre szóló és a gazdálkodó szervezet elől eltitkolt visszatérítés, vagy juttatások, illetve ezek kísérlete. A gazdálkodó szervezetek ezeket a lehetőségeket nem fogadhatják el és alkalmazottaikat is erre kell utasítani.

c) Tilos a közületi, vállalati beszerzők megvesztegetése oly módon, hogy a vásárláskor értékes személyi ajándékot, pénzt vagy más előnyt kapnak azért, hogy egy adott szállító céget vagy terméket, szolgáltatást válasszanak.

d) Félrevezetésnek tekinthető, ha a pénzügyi fedezetek rendelkezésre állásának megítéléséhez, a követelések behajtásához szükséges lényeges információkat nem, késve vagy korlátozottan adják át. A jogos fizetési követelések behajtására irányuló törekvés alóli kibújás, ezek elől a források eltitkolása tisztességtelen cselekmény.

6.6 A konkurenciával kapcsolatosan követendő magatartás irányelvei

(1) Az üzleti partnerek, versenytársak jó hírét tiszteletben kell tartani, róluk megalapozatlan rossz hírt vagy bizalmatlanságra alapot adó információt híresztelni nem szabad, valós tényeket hamis színben feltüntetni nem megengedett.

a) Tilos más vállalkozó jó hírnevét, hitelképességét, üzleti megbízhatóságát, fizetési készségét harmadik fél vagy a nyilvánosság felé indokolatlanul vitatni, sérteni vagy veszélyeztetni, más vállalkozás tönkremenetelét, bezárását, csődjét vagy felszámolását, fizetőképtelenségét, ezek bekövetkeztenek veszélyét, valamint a termékek és szolgáltatások alkalmatlanságát vagy veszélyeztető voltát alaptalanul híresztelni.

b) Más vállalkozók tudatos lejáratása, azok vezetőinek vagy képviselőinek, tevékenységüknek, termékeiknek és szolgáltatásaiknak rossz hír keltése, vagy annak sugalmazása nem megengedett.

c) Nem fogadható el, ha reklám céljából mások konkrét termékeit vagy szolgáltatásait úgy mutatják be, mint amelyek tulajdonságai alatta maradnak a reklámozotténak.

(2) Versenytársakkal való kapcsolat vonatkozásában az alábbi irányelvek a követendők.

a) Az azonos szakmában, piacon és érdekeltségi körben működő partnerekkel korrekt kapcsolatot kell tartani. Ezen belül tiszteletben kell tartani és megértéssel kell fogadni mások üzleti érdekeit és törekvéseit.

b) A versenytársak üzleti magatartására és eredményeire vonatkozó információk szerzésében nem lehet az üzleti titkokat megsérteni.

c) Nem tisztességes a becsületes versengést rossz hírek keltésével, jogtalan előnyök szerzésével és kiaknázásával megrontani.

d) A versenytársak közötti összefonódás, ha az a piaci verseny kizárására, korlátozására irányul, nem elfogadható.

e) A versenytársak eredményeinek szakmai elismerése erősíti az egész szakma tekintélyét.

(3) A munkaerőpiacon kialakult verseny keretében tisztességtelen a munkaerő-csábítás, ha az a partnerek üzleti potenciáljának kifejezett gyengítését célozza.

a) Erkölcstelen más vállalkozók kulcsembereinek elcsábítása abból a célból, hogy azok ütőképessége gyengüljön. Tisztességtelen, ha egy vállalkozó mástól egész csoportokat, részlegeket vesz át annak szándéka ellenére, és ezzel a másik vállalkozót jelentősen gyengíti.

b) Erkölcstelen a munkavállalót munkaszerződése megszegésére bírni és különösen az ebből adódó hátrányokat átvállalni, valamint olyan ígéreteket kilátásba helyezni, amelyek a szokásos munkaerő-piaci feltételektől jelentősen eltérnek.

c) A munkaerő-csábítás súlyosan elítélhető esete, ha annak célja az üzletfél titkainak, pl. ügyfeleinek megismerése vagy átcsábítása.

6.7 A vállalkozói munkával összefüggő egyéb kapcsolatok

(1) A közhatalmi szolgálatot ellátó vagy arra hatást gyakorló személyek korrumpálása nem megengedett.

(2) A hatóságok nevében eljáró személyeket a más üzleti partnerekkel egyenlő tisztelettel fogadják és kezeljék.

(3) A hatósági eljárások korrupcióval történő befolyásolása, megkönyékezése, jogellenes magatartásra történő biztatása vagy erre irányuló érdekeltségnek a kilátásba helyezése nem megengedett.

a) A vállalkozók munkájuk vagy elszámolásaik számukra kedvezőbb értelmezése, elbírálása, ügyeik gyorsabb intézése, vagy esetleg elfektetése céljából nem tehetnek ajánlatokat és nem kínálhatnak juttatásokat közalkalmazottaknak vagy köztisztviselőknek.

b) A megvesztegetési ügyeknek nem csak a ténye, de a híre is igen ártalmas a vállalkozókra, így indokolt a korrupciógyanús ügyek tisztázása.

c) Indokolt és javasolt, hogy a jelentősebb, kivált a közbeszerzési ügyekben kötött szerződések korrupciót kizáró bekezdéseket tartalmazzanak, illetve olyan nyilatkozatokat, amelyek a megvesztegetést kizárják. A közpénzekből finanszírozott szerződések legyenek átláthatóak.

d) A hatóságok képviselőivel az alkudozásoknak nem lehet olyan egyezség jellege, amely az eljáró tisztviselők személyi előnyeihez vagy érdekelttségéhez vezet, még ha az közvetett úton érvényesülne is. Hatóságokkal kapcsolatban a kölcsönösen előnyös megállapodásokat különös gonddal kell értelmezni annak érdekében, hogy a korrupció gyanúját elkerüljék.

6.7.1. A szakmai, ágazati, területi szervezetekkel való kapcsolatok

(1) A vállalkozások szakmai szervezetekben való részvétele a piaci helytállást és tisztességes megjelenést támogatja, a részvétel a szakmai és közélet hasznos formája.

(2) A vendéglátó vállalkozásoknak akkor is indokolt a szakmai etikai normákat figyelembe venni, ha az adott vállalkozás vagy vállalkozó nem tagja a szakmai szervezetnek.

(3) A szakmai és területi érdekképviseleti szervezetben betöltött tisztségek közvetlenül nem szolgálhatják üzleti előnyök szerzését.

a) A szakmai és területi szervezetekben betöltött tisztségek információs előnyöket, esetenként pályázati elbírálási esélyeket vagy más, a vállalkozók szélesebb körét megillető lehetőségeket kínálnak, amelyeknek a piaci pozíció megerősítésére, üzletek elnyerésére történő közvetlen hasznosítása elfogadhatatlan.

b) Különösen elfogadhatatlan, ha a társadalmi, közéleti tisztségekben szerzett információkat vagy jogosítványokat saját, vagy kapcsolatban álló vállalkozásaik részére bennfentes információként mások háttérbe szorításával hasznosítják. Ennek keretén belül az is elítélendő, ha a bizalmasnak tekinthető információk átadásával, kiszivárogtatásával érdektársaiknak kedvező helyzetet teremtenek.

(4) A piaci szereplők nevében és érdekében fellépő szervezetek, kivált a fogyasztói képviseletek a közösség számára hasznos munkát végeznek.

a) A vállalkozások magatartásával összefüggő problémák megoldásában jelentős szerepet kell szánni az ellenoldalú vagy panaszos fél érdekeit képviselő szervezeteknek, azok fellépésének. Indokolt álláspontjuk megismerése, a közös megoldások keresése.

b) Az etikai problémák megítélésénél figyelembe kell venni a hasonló eseteket, a precedenseket az egységes megítélés érdekében.

c) A hasonló vagy rokon kérdésekben támaszkodni lehet a közösen vagy korábban kialakított megoldásokra és más szakmai szervezeteket is fel lehet kérni ezek képviseletére.

6.7.2 A vállalkozás közszereplése, sajtó és más nyilvánosság előtti megjelenése

a) A nyilvánosság előtti megjelenés, a közvélemény korrekt tájékoztatása a vállalkozás mindazon ügyeiben, melyek szélesebb közvéleményt érintenek, elvárható.

b) A nyilvánosság tájékoztatása keretén belül a vállalkozás üzleti állapotát, lehetőségeit, esélyeit korrektül kell bemutatni.

c) Tisztességtelen, ha a köztájékoztatás, a mindenkire eljutható híradások keretében olyan valótlán képet vázolnak fel, amely a partnereket, befektetőket érdekeikkel ellentétes cselekedetekre ösztönzi vagy ilyeneket sugall.

d) Különösen elítélendő olyan megalapozatlan üzleti helyzetek nyilvános bemutatása, amely a befektetőket, szállítókat, hitelezőket reális magatartásuktól eltérő intézkedésekre készíti.

6.8 A Magyar Vendéglátók Ipartestületének tagjaira vonatkozó elvárások

1. Az Etikai Kódex az MVI önként vállalt tagsága és választott tisztségviselői számára szakmai és etikai normákat tartalmaz.
2. MVI szakmai munkája folyamán egy vendéglátással kapcsolatos érdekvédelmi közösségi munkát végez meghatározott etikai elvek mellett.
3. Az MVI-ben munkát végző felelőssége a tagsággal, egymással, munkáltatókkal, munkaadókkal, egyéb a vendéglátáshoz kapcsolódó szakmák képviselőjével a társadalom más tagjaival való együttműködésre terjed ki.
4. Az MVI-ben vezetői beosztást vállaló és munkát végző felelőssége, hogy a területén belül tevékenysége során egy érdekvédelmi szolgáltatást nyújtson a hozzá fordulóknak a hatályos törvények betartása mellett. Legjobb tudása szerint a vendéglátás szereplőit érintő problémákat előzze meg, azokat érdemben kezelje, valamint járuljon hozzá a vendéglátás stratégiai tervezéséhez, fejlesztéséhez, oktatáshoz, cselekvéshez, támogatva az egyéneket, a magyar vendéglátás hagyományos történelmi értékeit.
5. Az MVI tagja felelősséget vállal az MVI érdekeinek érvényesítésében – azok beleegyezésével, vagy felkérésére.
6. Az MVI tagja tiszteletben tartja minden ember értékét, méltóságát, egyéniségét és jogait.
7. A munkát végző MVI tagja nemre, korra, társadalmi és etnikai hovatartozásra, vallási és világnézeti meggyőződésre, nemi irányultságra, fogyatékosságra, egészségi állapotra való tekintet nélkül, valamint egyéb hátrányos megkülönböztetés kizárásával tevékenykedik.
8. Az Etikai Kódexet aláíró MVI tagoknak biztosítani kell, hogy a tagok megfelelhessenek az etikai elvárásoknak és a szakmai kötelezettség vállalásnak.
9. Az MVI a vendéglátó vállalkozók érdekeit úgy képviseli, hogy az nem sértheti mások érdekeit.
10. Az MVI választott vezetősége és a tagság kapcsolata a bizalmon alapul.

11. Az MVI tagja munkája során a tagság érdekeit tartja szem előtt.
12. A vezetőség és tagság kapcsolatában alapvető érték az együttműködés. Ipartestületen belül ennek formája a csapat munka.
13. Az MVI-ben munkát végző tag, szaktudását, gyakorlati tapasztalatait és szakmai információit tagtársaival megosztja, a fiatal pályakezdő vállalkozókat tanácsokkal segíti.
14. Az MVI tag tiszteletben tartja a vezetőség és tagság, és más szakemberek övétől eltérő véleményét és munkamódszerét, kritikájának felelős módon az érintett bevonásával ad hangot.
15. A tagot magánjellegű kapcsolatai az MVI-n belül nem befolyásolhatják abban, hogy a tevékenységét a legjobb tudása és meggyőződése szerint végezze.
16. Az MVI vezetősége védi a tagságát az igazságtalan, törvénytelen eljárásokkal szemben, hathatósan támogatja őket a szakma és a magyar vendéglátás érdekei miatt vállalt összeütközésben.
17. Bizalmas információ - az MVI engedélye nélküli - közreadása káros lehet a tagság és az MVI számára. Az MVI-nek biztosítani kell a tagságát, hogy szigorúan és bizalmasan kezel minden olyan információt, amely nem nyilvános. Minden bizalmas tagságra vonatkozó adatot, mind papír, mind elektronikus formában biztonságosan megőrzi.
18. Bennfentes információt az MVI-ről ne adjanak ki harmadik személynek, kivéve ha erre írásos felhatalmazása van.

7 Hatályba lépés

Jelen Etikai Kódex a Magyar Vendéglátók Ipartestülete Közgyűlése által elfogadott és a régiók számára ajánlott szabályzat.

7.1 Eljárási szabályok

A Kódex 1. sz. melléklete az Etikai Bizottság Eljárási Szabályzata Alapelvei című dokumentum. Ebben rendezésre kerülnek az etikai eljárások jogi keretei, az eljárások menete, a hatásköri és illetékességi viszonyok, a lehetséges etikai döntések és szankciók típusai, azok érvényesülése, a jogorvoslatok és más eljárási kérdések.

Az Eljárási Szabályzat Alapelveit a régiók egységesen használják.

8 Etikai Bizottság eljárási szabályzatának alapelvei

8.1 Az Etikai Bizottság hatásköre és illetékessége

(1) A Magyar Vendéglátók Ipartestülete Etikai Bizottsága (továbbiakban: EB) hatáskörébe tartoznak a Kódexben foglalt etikai szabályok megsértése miatt, e szabályok betartásával, értelmezésével, alkalmazásával összefüggésben az MVI tagjai ellen kezdeményezett, illetve két vagy több tag között, vagy az MVI tagját érintő vitás ügyben az etikai eljárás lefolytatása.

(2) Az EB nem dönt vagyoni követelés tárgyában. A felek együttes kérelmére állást foglal olyan - vagyoni követeléssel összefüggő - jog, kötelezettség, vagy tény megállapításánál, amelyben a felek az EB döntését kérik.

(3) Az EB öt főből áll. A Bizottság tagjait az MVI Közgyűlése választja meg négy évre. Az EB elnökét a megválasztott tagok maguk közül választják meg, a Közgyűlés jóváhagyásával.

(4) A jelölt elfogadó nyilatkozat tételével a Bizottság tagjává lesz. Az EB az elnök és még két tag részvételével tehát minimum három tagú tanácsban jár el.

(5) A Bizottság saját tagjai közül elnökhelyettest választ. Amennyiben a Bizottság elnöke összeférhetetlenséget jelent be, a Bizottságot az elnökhelyettes vezeti. Az elnökhelyettes akadályoztatása esetén a Bizottság az adott ügyre eseti elnököt jelöl tagjai közül.

(6) Az eljárás kezdeményezésére az MVI elnöke, illetve a bepanaszolt székhelye szerinti régióvezető, és bármely tag illetékes.

(7) Ha az etikai ügy érdemi részére vonatkozóan bírósági, vagy más hatósági eljárás van folyamatban, az EB az eljárását megszüntetheti, vagy a folyamatban lévő eljárás jogerős befejezéséig felfüggesztheti.

8.2 Az Etikai Bizottság eljárásának kezdeményezése

(1) Az EB az eljárást kérelemre, vagy hivatalból indítja meg. Az EB hivatalból indíthatja meg az eljárást, ha azt a Bizottság tagja, az MVI tisztségviselője, vagy a régió vezetője kezdeményezi.

(2) Az eljárás kezdeményezése az EB elnökének címzett írásbeli kérelemmel történik.

(3) A kérelemnek minden olyan tényt és adatot tartalmaznia kell, ami az ügy megítélése (eldöntése) szempontjából jelentős, de legalább:

- a) az eljárást kezdeményező és a bepanaszolt nevét (cégnevét), lakóhelyét, székhelyét,
- b) az etikai ügy elbírálásához szükséges lényeges információkat, valamint
- c) az ügygel összefüggő bizonyítékokat (számla, szerződés, levél másolata, stb.)
- d) nyilatkozatot, hogy az adott ügyben nincs folyamatban lévő hatósági vagy jogi eljárás.

(4) Amennyiben a kérelem nem felel meg a fent leírtaknak, azt az Etikai Bizottság az eljárást kezdeményezőnek a hiányok megjelölésével pótlás végett visszaküldi.

(5) Az eljárás megindulásának az minősül, amikor a hiánytalan kérelem az Etikai Bizottsághoz beérkezik.

(6) Amennyiben a kérelemben megjelölt etikátlan cselekmény, magatartás, tevékenység megtörténte óta egy év eltelt, az Etikai Bizottság az eljárás lefolytatását, illetve a szankció alkalmazását mellőzheti.

(7) A kérelem beérkezését követően az Etikai Bizottság elnöke dönt, hogy az eljárást

- a) megindítja
- b) megindítja, és a hatósági eljárás lezárásáig felfüggeszti
- c) a kérelmet elutasítja.

(8) Az EB megvizsgálja, hogy az ügy a hatáskörébe és illetékessége alá tartozik-e. Hatáskörének vagy illetékességének hiánya esetén - az eljárást kezdeményező egyidejű értesítésével - a kérelmet a hatáskörrel, illetve illetékességgel rendelkező kamarának, vagy szervezetnek megküldi.

(9) Az Etikai Bizottság a kérelmet a bepanaszoltnak haladéktalanul megküldi, egyidejűleg felkéri, hogy az ügygel kapcsolatos álláspontját válasziratában adja elő, illetve tájékoztatja arról, hogy a válaszirat hiánya az ügy kivizsgálását nem gátolja.

8.3 A vizsgálóbiztos

(1) Az EB elnöke, vagy az általa kijelölt tag a kérelem beérkezését követően az MVI tagjai közül vizsgálóbiztost jelöl ki, akinek feladata az etikai ügy gondos felderítése, a felek meghallgatása, a döntéshez szükséges adatok beszerzése.

(2) A vizsgálóbiztost, szükség esetén vizsgálóbiztosokat az etikai ügy tárgyától függően lehetőleg szakmai és helyi ismeretekkel rendelkező bizottsági tagok közül kell kijelölni.

(3) A vizsgálóbiztos javasolhatja az elnöknek, hogy szakértőt kérjen fel.

(4) A vizsgálóbiztos eljárása során az ellenérdekű felek között egyezséget kísérel meg létrehozni, amit a jelentésével együtt tájékoztatás céljából az EB elé terjeszt.

(5) A vizsgálóbiztos a felek szükség szerinti meghallgatása, az etikai ügyre vonatkozó tényállás tisztázása és a bizonyítékok beszerzése után jelentést készít, melyben összefoglalja az etikai ügy lényegét és javaslatot tesz az EB által meghozandó határozatra.

8.4 Az Etikai Bizottság tárgyalásának előkészítése

(1) A tárgyalás előkészítése az elnök feladata. Ennek során a vizsgálóbiztos jelentése alapján szükség szerint intézkedik annak kiegészítése, a még hiányzó adatok, bizonyítékok pótlása iránt, továbbá minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy az EB az ügy egyszeri megtárgyalása után határozatot hozhasson.

(2) Amennyiben az elnök az ügyet tárgyalásra alkalmasnak ítéli, összehívja az Etikai Bizottság ülését.

(3) Az elnök a tárgyalásra a Bizottság tagjait a vizsgálati jelentés megküldésével hívja meg. A feleket és egyéb érdekelteket - ha ezt előzetesen kéri, vagy az ügy eldöntéséhez szükséges -, azzal a figyelmeztetéssel hívja meg, hogy távollétük a tárgyalás megtartásának és a határozat meghozatalának nem akadálya, távollétükben a Bizottság a rendelkezésére álló tények és adatok birtokában dönt.

(4) Az EB munkájában - ügydöntő hatáskör nélkül - részt vehet az MVI ezzel megbízott képviselője.

8.5 Az Etikai Bizottság tárgyalása

(1) Az Etikai Bizottság az etikai ügyet tárgyalás keretében bírálja el, melynek eredményeként határozatot hoz.

(2) Az elnök kivételes esetben - ha az etikai ügy egyszerű és a felek nem ellenzik -, a vizsgálóbiztos javaslatára, a felek által megkötött egyezséget tárgyalás mellőzésével jóváhagyhatja, melyről az EB-t a legközelebbi ülésen tájékoztatja.

(3) A tárgyalás nyilvános, azon a felek és más érdekeltek jelen lehetnek. Az elnök a felek bármelyikének kérelmére zárt tárgyalást rendelhet el.

(4) A képviseletre a polgári perrendtartásról szóló 1953. évi III. törvény 66.-67. §-ai megfelelően irányadók.

(5) Az Etikai Bizottság határozatképes, ha tagjainak többsége jelen van.

(6) A tárgyalást az elnök, akadályoztatása esetén az elnökhelyettes, vagy az általuk megbízott tag vezeti.

(7) A tárgyalás megnyitása után a vizsgálóbiztos ismerteti az etikai ügy lényegét és a rendelkezésre álló dokumentumokat. Az Etikai Bizottság a vitában érdekelt bármelyik fél kérelmére és költségére szakértőt, vagy tanút hallgathat meg, illetve szakértő közreműködését, tanú meghallgatását maga is kezdeményezheti.

(8) A tárgyalás során először a panaszost, majd a bepanaszoltat kell meghallgatni, egymástól függetlenül, külön-külön.

(9) A felek, illetve képviselőik és az egyéb érdekeltek a tárgyaláson az ügygel kapcsolatos álláspontjukat előadhatják, egymáshoz és a jelenlévő vizsgálóbiztoshoz, szakértőhöz, tanúhoz kérdést intézhetnek.

(10) Az etikai ügyet lehetőség szerint egy tárgyaláson, az eljárás szabály szerinti megindulásától számított 90 napon belül be kell fejezni.

(11) A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni, melynek tartalmaznia kell a tárgyalás helyét és idejét, a résztvevők nevét és az elhangzott nyilatkozatokat. A jegyzőkönyvet a tárgyalás elnöke és a jegyzőkönyvvezető írják alá.

(12) Az Ipartestület szabályzata a felek meghallgatását, illetve jelenlétükben a tárgyalás lefolytatását a vizsgálóbiztos(ok) hatáskörébe utalhatja. Ez esetben a felek meghallgatását az EB mellőzheti.

8.6 Összeférhetetlenség

(1) Az etikai ügyben az EB tagjaként, a Bizottság által felkért szakértőként nem járhat el az, akinek az ügghöz személyi vagy vagyoni érdekeltisége fűződik, illetve egyéb ok miatt elfogult, kivéve, ha a feleket erről tájékoztatta és ennek ismeretében személye ellen egyik fél sem tiltakozott.

(2) Összeférhetetlenség áll fenn és az eljárásból ki vannak zárva az előző bekezdésben felsoroltak különösen akkor, ha az eljárásban félként érdekelték bármelyikével hozzátartozói (Ptk. 685.§ b) pont) vagy munkaviszonyban, illetve bármilyen szerződéses jogviszonyban állnak.

(3) Az EB tagja és a felkért szakértő a személyét érintő összeférhetetlenség fennállását köteles haladéktalanul az EB elnökének tudomására hozni.

(4) Az elnök a személyét érintő összeférhetetlenségi ok fennállásáról a Bizottság tagjait értesíti.

8.7 Az Etikai Bizottság határozata

(1) Az EB az eljárása során megállapított tényállás alapján indoklással ellátott határozatot hoz. A határozat meghozatala a jelenlévő bizottsági tagok nyílt szavazatával és egyszerű szavazattöbbséggel történik. Szavazategyenlőség esetén a levezető elnök szavazata dönt.

(2) Az EB határozatait ismerteti a soron következő Képviselő Testületi Ülésen, majd a képviselő testület jóváhagyása után megküldi a feleknek és egyéb érdekeltnek. Amennyiben a felek valamelyike panasszal él a Bizottság döntése ellen, a Képviselő Testület dönt.

(3) Az EB a Kódexben foglalt etikai szabályok megsértése esetén:

a) határozatban figyelmeztet, határozatát írásban is közli a felekkel,

b) kezdeményezheti bizonyos tagi szolgáltatások, kedvezmények átmeneti vagy végleges megvonását, vagy a tag MVI-ből történő kizárását. Az MVI-ből történő kizárást a Közgyűlésnek kell jóváhagyni. A soron következő közgyűlésig a tag tagságát az EB felfüggesztheti.

c) kezdeményezheti a versenyfelügyeletet ellátó szervnél vagy más hatóságnál a szükséges intézkedés megtételét,

d) súlyosabb vagy ismétlődő esetben kezdeményezheti a tevékenység gyakorlásának meghatározott időre történő felfüggesztéséhez szükséges intézkedések meghozatalát.

(4) Az MVI tagja kérheti a bíróságtól az EB által hozott olyan határozat felülvizsgálatát, amely a gazdasági kamaráról szóló 1994. évi XVI. törvény rendelkezéseibe, más jogszabályba, az MVI alapszabályába, más önkormányzati szabályzatába, vagy a Kódexbe ütközik.

(5) Az EB az MVI év végi Közgyűlésén beszámol a folyó év során vizsgált etikai ügyekről; határozatait név nélkül, iránymutató jelleggel közreadja, melyek a jövőben a Kódex szerves részét képezik.

(6) Az Ipartestület saját eljárási szabályzatában e szabályzat keretei között további részletes szabályokat állapíthat meg, így különösen az eljárás kezdeményezésére, az etikai ügy kivizsgálására, a tárgyalásra, a határozat meghozatalára, a határidőkre és az ügyintéző szervezetnek az EB-hez beosztott dolgozójának feladataira vonatkozóan.

(7) A Magyar Vendéglátók Ipartestületének Közgyűlése 2013. május 29-én a Kódexet elfogadta, valamint határozatot hozott:

"A Magyar Vendéglátók Ipartestületének tagjai alávetik magukat az Etikai Kódex előírásainak."

"A Kódex hatálybalépésének időpontja: 2013. július 1."

9 A vendéglátás tízparancsolata

Tarján Vilmos 1881-ben született a New York irodalmi kávéház vezetője volt. Az első világháború befejezése után, azzal vívott hírnevet magának, hogy a kávéház kulcsát nagy nyilvánosság előtt bedobták a Dunába, ezzel szimbolizálva, hogy a vendégek előtt éjjel nappal nyitva tartott.

Tarján összeállított és közreadott egy úgynevezett Vendéglős tíz parancsolatot, minden általa fontosnak tartott elgondolását, elvárását rögzítette benne. Ezt azóta sokan, sokféle variációban felhasználták, minden vendéglátásra vonatkozó etikai megfogalmazás alapjaként szolgálhat.

1. Mindig a Vendégnek van igaza.
2. A legfontosabb: azonnal, érkezéskor fogadni a Vendéget.
3. Mindenkiről csak jót szabad beszélni. A vendég nem purifikátor (erkölcs-csősz).
4. A konkurenciát sohase ócsároljuk. Ha a vendég szidja, akkor is dicsérijük, mert akkor még jobban szidja.
5. A Vendég előtt soha se beszéljünk fogyókúráról, mert akkor még kevesebbet eszik.
6. A pincér soha se legyen bizalmaskodó, még akkor sem, ha a Vendég csábitja erre. A pincér legyen legalább olyan udvarias, mint a Vendég.
7. A Vendéggel mindig halkán beszéljünk. Nehogy a szomszéd asztalnál meghallják, hogy mit beszélünk.
8. Mondain társaságnak aperitívet ajánljunk, mert az begyűjt és akkor jobb kedvűek lesznek.
9. Vendéglős soha se politizáljon, mert amilyen rokonszenvet kelt abban a pártban, amelyhez tartozik, olyan ellenszenvet vált ki a többi párt híveiből.
10. Nyugodjunk bele abba, hogy a Vendégek jobban értik a mesterségünket, mint mi maguk. Hadd higgyék, hadd élvezzék, hogy ők milyen hozzáértő emberek.